

V Podonavju se pripravlja nov blok držav

V Parizu prevladuje mnenje, da bodo odslej
Jugoslavija, Italija, Nemčija in Madžarska stvorile poseben blok

Pariz, 26. marca. o. Plebiscitno kampanjo v Avstriji in Nemčiji sta v četrti otvorila pokrajinski vodja stranke Buerkel na Dunaju in propagandni minister Göbbels v Berlinu. Francoska javnost meni, da taka propaganda nima cilja le v tem, da se s plebiscitom potrdijo Hitlerjeve odredbe glede Avstrije, temveč tudi vzbudi zavest pri vseh Nemcih, ki bivajo v tujih državah. Po spojitvi Avstrije z Nemčijo se Nemčija resno pripravlja, da uredi vprašanje svojega vpliva v Srednji Evropi. Posebno pozornost so v Parizu vzbudili pozdravi med nemškimi okupacijskimi četami v Avstriji na eni strani ter med italijansko, jugoslovansko in madžarsko vojsko na drugi strani. Ob srečanjih oddelkov teh vojsk so se izrekle zdravice in pozdravi, češ, da vlada med temi sosednimi državami pravi duh prijateljstva. V Parizu mislijo, da bo Nemčija sčasoma ustvarila poseben blok držav v Srednji Evropi, v katerem bi bile Nemčija, Italija, Jugoslavija in Madžarska. Zelo so v skrbeh tudi za Gdansk. Tamkajšnji nacionalistični vodje se vedejo tako, kakor bi bilo to mesto že sestavni del Nemčije. V Parizu ne bodo presenečeni, če bodo v kratkem tam razpisali plebiscit za priključitev k Nemčiji.

Zelo simpatično spremljajo nemški prizadevanja za novo ureditev Podonavja tudi madžarski desničarji in rumunski desničarji. V Parizu podarjajo, da je sodelovanje med Anglijo in Francijo pač toliko tesno, da se bo nazadnje le posrečilo preprečiti nadaljnje prodiranje nemstva v ostale dele Evrope. Tudi mislijo, da bo Madžarska kljub svojim simpatijam do Nemčije le smatrala za potrebno, da se bolj naveže na Malo antanto, kakor pa na Nemčijo. Znak za to vidijo v pogajanjih za zblizanje med Madžarsko in Rumunijo. V tem smislu deluje tudi italijanska diplomacija. Ta pogajanja bodo bržkone rodila uspeh, čeprav

so bili do sedaj vsi napor v tej smeri brez uspeha. Vse to dogajanje v Podonavju pa je treba gledati skozi prizmo prijateljskih odnosov med Jugoslavijo in Italijo, ki sta prijateljici Nemčije, vendar pa ne želita prevetikega vpliva Nemčije v Podonavju. K razjasnitvi položaja bodo mnogo prispevala tudi pogajanja za sporazum med Anglijo in Italijo. Čim bo ta sporazum postal dejstvo, bo imela Italija bolj proste roke napram Nemčiji, ne da bi pri tem že računali na kako posebno ohladitev prijateljstva med Nemčijo in Italijo.

Hitler si je v svesti zmage

Königsberg, 26. marca. AA. DNB: Hitlerja je na zborovališču pozdravila ogromna množica ljudstva. Vzklikanje je trajalo nad 10 minut.

V svojem govoru je Hitler rekel, da je avstrijska suverenost bila umetna tvorba, ki jo je ustvarila tujina. Združitev Avstrije z Nemčijo potrjuje resnico o velikem nemškem narodu.

O Španiji je rekel, da 75 milijonov Nemcev zelo pozorno spremlja razvoj dogodkov v tej državi. Svoj govor je zaključil z besedami:

Dne 10. aprila bo zmagal en narod, en rajh in ena Nemčija.

Dunaj, 26. marca. m. Tukajšnji politični krogi zatrjujejo, da bo pri bližajočih se volitvah v nemški Reichstag vodja nemškega naroda Adolf Hitler po vsej verjetnosti kandidiral v svojem rojstnem kraju v Linzu ali pa na Štajerskem ter hoče na ta način poudariti zedinjenost Nemčije in bivše Avstrije.

Göring na Dunaju

Dunaj, 26. marca. o. Danes opoldne prišel na Dunaj pruski ministrski predsednik maršal Göring.

Ob 7. zvečer bo imel velik govor za bližajoči se plebiscit. Vse nemške radijske postaje bodo ta govor prenašale.

Kriza v Pragi

Vse nemške manjšinske stranke v Češkoslovaški so se združile pod okrilje Henleinove stranke. Zastopniki vseh drugih nemških strank v vladi so odstopili in so včlanjeni v stranko sudetskikh Nemcev. Nov položaj je nastal tudi zaradi stališča voditelja Slovakov Hlinka. Ta stranka se je postavila z drugimi manjšinskimi strankami na isto linijo, namreč, da zahteva popolno avtonomijo za vse manjšine v Češkoslovaški.

Praga, 26. marca. m. Minister za narodno zdravje Čeh, ki je v češkoslovaški vladi zastopnik nemških socialnih demokratov, je danes obvestil predsednika češkoslovaške vlade dr. Hodžo, da podaja ostavko na svoj položaj. Minister Čeh se zaradi tega svojega namena že včeraj ni udeležil seje vlade. Tudi ni čakal na sklep kongresa nemške socialne demokratske stranke, ki je sklican za jutri.

Po ostavki ministra Čeha ni v češkoslovaški vladi zdaj nobenega zastopnika nemških strank več. Socialni demokrati za zdaj še ne bodo šli v ostro opozicijo proti vladi. Stranka se namerava organizirati ter bo Čehovo mesto v vodstvu stranke zavezal Jakš. Ostavko na svoj položaj v socialno demokratski stranki bo podal tudi dosedanj podpredsednik Heller. Ministrstvo za narodno zdravje bo pa prevzel dosedanj minister brez listnice Ježek.

Tako bo zdaj po izstopu predstavnikov vseh nemških strank na češkoslovaškem vodstvu državnih poslov prešlo v roke stare češkoslovaške koalicije, ki je bila na vladi od ustanovitve češkoslovaške republike do leta 1926.

menoma, kajti v tem primeru za nas ne obstoja nobena avtomatična obveznost, da sežemo po vojaških sredstvih.

Nato je Chamberlain preciziral svoje stališče do novih obvez in dejal, da je v primeru vojnega spopada v Evropi vedno kot mogoče, da tudi druge države, ki miso neposredno prizadete pri spopadu, stopijo v vojno. Ta možnost velja tudi za Anglijo, brez obzira na obveznosti, ki jih je Anglija sprejela ali pa ki jih je odklonila. Zlasti bi za Anglijo prišlo vprašanje vstopa v vojno na plan takrat, kadar bi bila napadena Francija, ki je z njo Anglija povezana v izredno pristrnem prijateljstvu.

'Na Jadranskem morju vlada v resnici mir'

Rimski glas ob obletnici sporazuma med Jugoslavijo in Italijo

Rim 26. marca. AA. (Stefani.) Diplomatski urednik agencije Stefani piše:

25. marca 1937 sta predsednik jugoslovanske vlade dr. Stojadinović in italijanski zunanji minister grof Ciano podpisala v Belgradu prijateljsko pogodbo o sodelovanju, ki jamči na lojalnih osnovah mir na Jadranskem morju in sta s tem začela novo dobo v političnih in gospodarskih odnosih med obema državama. Pomembnost pogodbe obstoji mnogo bolj v duhu, s katerim je pogodba prežeta ter v obojestranski lojalni volji, kakor pa v protokolarni formulaciji. Ta dogodek je na ta način dobil velik zgodovinski pomen. To je pomembna pogodba, ki je odstranila dolgotrajno napetost na meji v Julijski krajini in na Jadranskem morju. To je realen pakt na važnem križišču v nemirni Evropi. Z jugoslovanskega nacionalnega stališča je ta odlok predsednika vlade g. dr. Stojadinovića podprt z voljo Nj. kralji. Vis. kneza namestnika ter je izveden v okviru direktiv pokojnega politika Pašića in velikega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, ki sta želela zblizanje

z Italijo. Z ozirom na ta sporazum so v Belgradu mnogo pridobili na moči glede notranje politike pa tudi v pogledu zunanje politike. Z ozirom na to so v Belgradu zavzeli mesto v zgodovini kot orientacijo za utrditev jugoslovanskega edinstva. V resnici sporazumi Jugoslaviji jamčijo nove pogoje miru in moči. Ta politika zrelosti in suverenosti jamči Jugoslaviji popolno varnost na vzhodnem koncu nasproti Bolgariji, na zahodni strani pa Italiji ob Jadranskem morju. Jugoslavija, ki jo vežejo prijateljski odnosi z Nemčijo in ki se je približala tudi Madžarski, uživa danes popolno varnost in ugled v Podonavju in na Balkanu. Razvoj dogodkov je konsolidiral sporazum z Bolgarijo. Na Jadranskem morju vlada v resnici mir, nasprotno s stanjem na drugih mejah, ob drugih morjih in ob drugih evropskih rekah. Za tam niče ne ve, kakšna bo bodočnost, kajti vse bolj se kopičijo ravna nerazumevanja in velike vojne priprave. Na Julijski meji in ob Jadranskem morju sta dva mlada naroda našla lojalno razumevanje, široko možnost sodelovanja in spoštovanja svojega zgodovinskega poslanstva.

Izjava ministra za socialno politiko Dragiše Cvetkovića

Razširjeno pokojninsko zavarovanje za nameščence

Področje Pokojninskega zavoda v Ljubljani se je še povečalo

Belgrad, 25. marca. AA. Glede uredbe o odreditvi sedežev pokojninskih zavodov je minister za socialno politiko Dragiša Cvetković dal tole izjavo: Kakor je znano, je z uredbo od 29. novembra preteklega leta razširjeno pokojninsko zavarovanje za zasebne nameščence, ki smo ga imeli do te najnovejši uredbe samo na ozemlju predvojne Slovenije in Dalmacije, na vso državo. Pomen tega ukrepa kraljevske vlade je dovolj poudarjen ne samo za tiste, ki so pri stvari zainteresirani, pač pa tudi za našo širšo javnost. Ne čutim potrebe, da bi ob tej priliki poudarjal ponovno vse pozitivne strani v socialnem in gospodarskem oziru tega zavarovanja. Kraljevska vlada je na večeršnji seji predpisala uredbo o določitvi števila središč in področij novega pokojninskega zavarovanja za nameščence.

Z uredbo je rešeno to važno vprašanje na ta način, da so poleg Pokojninskega zavoda v Ljubljani bili ustanovljeni Pokojninski zavodi tudi v Belgradu, Zagrebu in Sarajevu. Belgradski pokojninski zavod bo vodil posle za področja okolišnih uradov v Subotici, Somboru, Novem Sadu, Petrogradu, Belgradu, Nišu in Skoplju. Zagrebški pokojninski zavod bo obsegal področja okolišnih uradov v Sarajevu, Banjaluki, Tuzli in za področje okolišnega urada v Dubrovniku, izjemši okrajve Dubrovnik, Metković, Korčula in Kotor. Pokojninski zavod v Ljubljani bo obdržal vse svoje dose-

danje področje, to je področje okolišnih uradov za zavarovanje delavcev v Ljubljani in Splitu, okrajve Kastav, Krk in Rab ob okolišnega urada na Sušaku in okrajve Dubrovnik in Kotor, ki spadata pod okolišni urad v Dubrovniku. Poleg tega bo ta pokojninski zavod opravljal v smislu § 2 točke 2 uredbe o razširjenju pokojninskega zavarovanja nameščencev tudi posle zavarovanja nameščencev pri vseh pomorskih brodarstvih podjetjih v Jugoslaviji brez ozira na pristanišče in pripadnost ladje.

Da bi se dosegla čim tesnejša vez med interesi in pokojninskimi zavodi, uredba predvideva ustanovitev poslovalnic pri novih pokojninskih zavodih v Novem Sadu, Nišu, Skoplju, Osijeku in Banjaluki. Na čelu teh poslovalnic morejo stati posebni odbori, ki jim bo delokrog odredil zakon. Rad bi poudaril, da je pri določitvi središč in področij novih pokojninskih zavodov imela kraljevska vlada dvojce ciljev: 1. da se ustanove taki pokojninski zavodi, ki bodo po številu svojih članov sposobni za uspešno izvrševanje pokojninskega zavarovanja, in 2. da so središča teh zavodov na tistih krajih, ki bodo mogli biti s članstvom v čim tesnejšo sliko. Prepričan sem, da je s to uredbo pravilno rešeno to delikatno vprašanje in da bodo novi pokojninski zavodi sposobni, da po-kažejo s svojim delom popoln uspeh.

Vesti 26. marca

Bivši avstrijski kancler dr. Schuschnigg noče iz Avstrije. Ponudbo, naj se izseli, je Schuschnigg odklonil, ker hoče ostati v svoji domovini.

V Linzu so oblasti zaprle profesorja Pavla Ester-gasia samo zato, ker nemškemu vojaku ni dal na razpolago lepih sob, temveč le prostore v vlažnih kletih.

Bivšega dunajskega župana Schmitza so izpustili iz dunajskih zaporov. Kaj bo z obtožbo proti njemu, pa še ni znano.

Novo litovsko vlado je sestavil vrhovni kurat litovske vojske Vironasu. Položaj gospodarskega ministra in ministra za narodno obrambo je prevzel glavni poveljnik litovske vojske Arastitis. Prejšnji ministri predsednik Tubenis je ostal kmetijski minister.

Tuje petrolejske družbe so razstali v Mehiki. Odkodnino bodo družbam plačali iz donosa notranjega posojila, ki ga bodo v kratkem razpisali. Odloki vlade so bili pri prebivalstvu sprejeti z izrednim navdušenjem.

Diplomatski predstavnik Madžarske je izročil svoje poverilnice vladarju generala Franca v Burgosu.

Dva velika pariška dnevnika, in sicer »Jour« in »ECHO de Paris« sta se združila. Od 28. marca naprej se bo novi list imenoval »Jour — Echo de Paris«.

Govor o stališču češkoslovaške vlade do vseh aktualnih mednarodnih vprašanj bo imel v nekaj dneh eden izmed članov vlade v radiu. Govor bodo prenašale vse češke radijske postaje.

Pogajanja za sklenitev turško-češkoslovaške trgovinske pogodbe so se začela včeraj v Ankari.

Sporazum o odmeri tonaje novih bojnih ladij sta sklenili Amerika in Anglija. Obe državi toliko časa ne bosta gradili ladij z več kakor 35.000 tonami, dokler ne bosta zvedeli za podrobne oboroževalne načrte japonske mornarice.

Francoska vlada je sprejela spremembe k finančnemu zakonu, kakor jih je bil predlagal senat. Po tem predlogu so se krediti, dovoljeni za narodno obrambo, znižali za pet milijard. Tako skrčen predlog bo Blum takoj predložil poslanski zbornici v potrditev.

Stroge nemške odredbe glede deviznega prometa so sedaj uveljavili v enako strogostjo tudi za nemško Avstrijo. Vsak prekršek bo kaznovan izredno težko.

Delovanje družbe raziskovalcev svetega pisma je poljska vlada prepovedala. Vlada je prepričana, da je delo družbe državi v veliko škodo.

Za predsednika volivne komisije v aleksandretskem sandžaku je bil izvoljen grški delegat Focas. Med člani komisije je tudi en jugoslovanski delegat.

Vse dunajske banke in drugi denarni zavodi v Avstriji morajo od 28. marca voditi poslovne knjige v markah in ne več v šilingih. Razmerje med marko in šilingom je 1 : 15.

Zdravstveno stanje madžarskega kraljevega namestnika regenta Horthyja se je popravilo. Pričakujejo, da bo v nekaj dneh popolnoma okrevale.

Blok proti komunistični akciji se je ustanovil v Belgiji. Blok bo izdal časopise in brošure v več jezikih, s katerimi bo razkrinjal razdiralno delovanje komunističnih agentov.

Tudi Finska se je začela bolj naglo oboroževati. Parlament v Helsinkih je sprejel petletni oboroževalni načrt, ki bo državo veljal 450 milijonov finskih mark.

Voditelj rumunske kmečke stranke Maniua je vlada internirala v nekem kraju v Transilvaniji. Z njim vred je interniran tudi podpredsednik stranke Mihailake.

Ženske bodo morale na fronto v Kataloniji. Zaradi velike stiske je rdeča vlada pripravila zakon, s katerim kliče tudi odrasle ženske pod orožje.

Triumf Pie in Pina Mlakarja v Belgradu

Belgrad, 26. marca. m. V tukajšnji operi je bila sredi premiera znanega baleta »Vrag na vasi« od Franca Lotke, ki sta ga nastudirala in v njem tudi igrala glavni vlogi priznana mlada slovenska umetnika Pia in Pino Mlakar. Za to umetniško prireditelj je vladalo v vseh tukajšnjih kulturnih krogih veliko zanimanje ter so bili vsi sedeži kljub precej povišani vstopni zaradi stroškov, ki so bili združeni s prireditvijo tega baleta, do zadnjega razprodani. Med občinstvom smo opazili najuglednejše predstavnike političnega, kulturnega in gospodarskega življenja. Tako je prišel na premiero baleta »Vrag na vasi« tudi predsednik vlade dr. Milan Stojadinović s soprogo. S seboj je pripeljal tudi svojega gosta glavnega tajnika turškega zunanega ministrstva Menemena Džogluja ter njegovo nečakinjo. Dalje so bili na sredi premiere »Vraga na vasi« tudi notranji minister dr. Anton Korosec, ki je v loži sedel skupno s predsednikom senata dr. Želimir Mažuranićem in prosvetnim ministrom Mağarasevićem, zatem minister dr. Miha Krek z gospo soprogo ter minister Novaković. Navzočni so bili tudi številni člani diplomatskega zbora, ki so akreditirani na našem dvoru ter bivši italijanski minister grof Volpi s soprogo, ki sta prišla v Belgrad na otvoritev velike umetniške razstave italijanskega portreta »Skozi stoletja«.

Mlada slovenska umetnika Pia in Pino Mlakar sta si že takoj pri prvem nastopu usvojila simpatije številnega odličnega belgradskega občinstva, ki ju je potem po vsakem dejanju vihrano aklamiralo in po večkrat klicalo pred odsko zaveso. Gospa Pia Mlakarja je tudi dobila več šopkov krasnega cvetja. Navdušenje se je stopnjevalo od slike do slike ter občinstvo po končanem baletu ni hotelo prej zapustiti opere, dokler se mlada slovenska umetnika nista najmanj petkrat pojavila pred zaveso in se zahvaljevala za izkazano priznanje.

S sročnim nastopom sta Pia in Pino Mlakar doživela pravi triumf. V Belgradu bosta z istim baletom nastopila tudi še v ponedeljek in v sredo, nakar odideta na gostovanje v München.

Opozorilo mestnega poglavarstva glede današnjih letakov. Po Ljubljani so razširjeni letaki s podpisom »Združena akademski mladina«, s katerimi se sklicuje za danes 26. t. m. ob 6. popoldne v prostore magistrata nekaj »narodni svet«. Sporočam javnosti, da mestnega poglavarstva ni nihče prosil za prostore, zato tudi niso nikomur oddani in tudi niso na razpolago. Mestno poglavarstvo v Ljubljani, dne 26. marca 1938. Dr. Adlešić Juro, predsednik.

Ljubljana, 26. marca. V Ljubljani so se danes pojavili letaki, ki pozivajo prebivalstvo na protestno zborovanje proti priključitvi Avstrije k Nemčiji. Klub korških Slovencev v Ljubljani pa izjavlja, da ni niti posredno niti neposredno v nobeni zvezi s to akcijo.

Klub korških Slovencev

Jutrišne volitve v Bolgariji

Sofija, 26. marca. m. Za jutrišnje volitve v sofijski oblasti je volivni boj že dosegel svoj vrhunec. Včeraj je bilo v Sofiji več volivnih shodov, na katerih so govorili ugledni bolgarski politiki, ki kandidirajo pri volitvah v Sobranje. Med drugimi je imel včeraj več shodov in sestankov voditelj bolgarskega fašističnega gibanja Cankov. V sami Sofiji je 81 kandidatov, med njimi tudi nekaj bivših ministrov kakor Cankov, Kozuharov, Smiljev in še nekateri drugi.

„Radio Besarabija“

Bukarešta, 26. marca. m. Rumunska vlada je sklenila, da v Kišinevu v Besarabiji zgradi veliko radio-odajno postajo, ki se bo imenovala »Radio-Besarabija«. Ta radio-postaja bo prvenstveno propagandnega značaja ter bo pobijala iredentistično propagando prekondjerskih radio-postaj.

Mariborske občinske zadeve

Mariborski občinski svet je imel snoči svojo 11. redno sejo v letošnjem letu pod vodstvom mestnega župana dr. Juvana. Poleg običajnih tekočih zadev je obravnaval tudi nekaj splošno važnih vprašanj, ki so za Maribor zelo pomembne. Tako stopa v odločilni stadij vprašanje

preimenovanja mariborskih ulic

Celo vrsto dlic brez imena imamo že v mestu, pri drugih pa se je pokazala potreba, da se preimenujejo. Mnogo velikih slovenskih mož so, po katerih so imenovane prav neznatne uličice, imena drugih, katerih pomen je bil za našo narodno zgodovino dosti neznatnejši, pa se šopirijo na reprezentativnih ulicah. Pred dvema letoma je bil izvoljen poseben odsek za preimenovanje ulic. V odseku so poleg občinskih svetnikov tudi razni strokovnjaki. Odsek se je zlasti zadnje čase temeljito bavil s tem problemom, vendar se je pokazala potreba, da se sklepanje še odloži do prihodnje občinske seje. Medtem bo imel odsek svojo zadnjo, odločilno sejo, ki ji bo predsedoval župan, udeležili pa se je bodo lahko tudi ostali občinski svetniki, ki se za to vprašanje zanimajo. V zvezi s preimenovanjem ulic je tudi naročitev novih uličnih napisov in hišnih števil.

Zavod „Vesna“ in njegova usoda

To vprašanje se je na snočnji občinski seji temeljito obravnavalo. Občina je prevzela »Vesno« leta 1919 od društva, ki jo je do takrat upravljalo. Obvezala se je, da bo zavod vzdrževala, država oziroma sedaj banovina pa bi morala plačevati učne moči. V zavodu je ženska obrtno nadaljevalna šola in gospodinjstva šola. Država in sedaj banovina pa svojih obvez ni izpolnjevala ter je morala občino zalagati iz svojega plačo za učno osebje. Država dolguje zaradi tega občini znatne vsote. Občinski svet je sklenil, da se banovina obvesti, da bo v primeru, če banovina ne povrne občini dolga in ne plačuje v bodoče osebja, stopil v veljavo 5. člen pogodbe, po katerem pripade vse premoženje s poslojem vred mestni občini. Ta način rešitve bi bil še najbolj primeren, ker bi tako prišla občina v posest zgradbe, ki bi jo lahko porabila za šolske namene.

Ustanovitev hotelirske šole

je važno vprašanje, ki so ga sprožili mariborski gostilničarji že pred mnogimi leti. Občinski svet je sklenil, da pozdravlja ustanovitev take šole ter obljublja pomoč mestne občine, ki bo vsako leto ob priliki proračunske razprave določila potreben znesek kot svojo podporo. Občina je pripravljena dati novi šoli tudi potrebne prostore na razpolago in sicer osem razredov v posloju Trgovske akademije, čim se iz teh prostorov izseli II. realna gimnazija v novo zgradbo, katero bo banovina zgradila v Magdalenskem predmestju. Kakor iz gleda, obstoja tudi v Ljubljani na merodajnih mestih dobra volja, da se ta šola v Mariboru osnuje. Potreba po hotelirski šoli je zaradi naraščajočega tujkega prometa v naših krajih res velika.

Razmerje med občno in gasilsko četo

se je na snočnji seji definitivno uredilo. Maribor se nahaja v zavidljivem položaju, da mu ni treba

vzdrževati poklicne gasilske edinice, kakor jo imajo druga večja mesta, ker ima res vzorno organizirano prostovoljno gasilsko društvo. Vendar je občina dolžna, da to gasilsko četo primerno podpira. Poleg redne podpore, ki jo votira v ta namen v proračunu, je odobril občinski svet, da bodo prodajala Mestna podjetja gasilski četi benzin in olje po režijski ceni, da bodo dajala svoje tehnično osebje brezplačno na razpolago za popravilo gasilske alarmne napeljave, da se mehanik in šofer gasilske čete vzdržuje iz proračuna občinskega poglavarstva in da bo četi brezplačno dobavljala potrebno kurivo.

Nakup parcele pod dravskim mostom

Občinski svet je sklenil, da kupi od tovarnarja Berga parcelo, ki leži levo od Ušnjarske ulice pod dravskim mostom. Za to parcelo bo plačala občina 700.000 din. Potrebno jo je zaradi regulacije tega mestnega dela, kjer se bo zgradil nov stanovanjski blok ter se bo reguliralo dravsko nabrežje, tako da bo dobilo mesto reprezentativno prometno in prometno cesto ob Dravi.

Maksimiranje cen v gostinskih obratih

Posebna komisija, v kateri so bili zastopniki občinskega tržnega odseka, tržnega nadzorstva, turističnega odseka in Združenja gostinskih obratov je prekontrolirala vse gostilniške, kavarniške in hotelske cene ter je sestavila poseben maksimalni cenik za prenočišča ter ceno jedil in pijač. Komisija je cene nekaterim predmetom znižala, drugi pa so ostali na sedanji višini. Občinski svet je predložil maksimalni cenik odobril.

Ureditev mariborskih kopalšč

Prvič je podal na občinski seji svoje poročilo tudi novoočnovani pokopališki odsek. Na podlagi njegovega poročila je občinski svet sklenil: Mestni gradbeni urad bo napravil načrte za ureditev pokopališča, ki se bodo postopoma izvajali. Tisti del pokopališča, kjer so se nahajali do lanske jeseni vojaški grobovi, se bo takoj uredil po novih načrtih, ki jih bo napravil ing. arh. Černigoj. Izbrava pokopališkega zemljišča bo sicer manjša, zato pa bodo vsi grobovi obdani z zelenjem. Uvede se kontrola za nagrobnike in napise ter bodo morali kamnoseki za vsak nagrobnik posebej predložiti načrte pokopališkemu odseku.

Odkup Prešernove rojstne hiše

Ljubljana, 25. marca.

Zbirka za odkup Prešernove rojstne hiše je dosegla 22. marca 1938 znesek 152.316 din. — Ta znesek je po veliki večini nabrala šolska mladina s svojimi učitelji; vstetih je pa tudi nekaj prispevkov, ki so jih ob priliki zbiranja prispevkov po šolah poslali drugi darovalci. Ker prispevki še vedno prihajajo, se poročilo o uspehu zbirke še ni zaključilo; zaključilo se bo pa z 10. aprilom 1938 in nato razposlalo vsem šolam. — Po pooblastilu bana načelnik prosvetnega oddelka: dr. Sušnik, I. r.

Zavednim Slovincem!

Po narodnosti smo Slovenci, po državnosti Jugoslovani. Čeprav smo udje malega naroda, hočemo vendar ostati živi členi tega naroda, kakor smo z njim spojeni tesno po jeziku, po krvi naših prednikov, po zgodovini, po značaju, po prostoru in položaju, po jeziku in izrazu. Zavedamo se, da bomo le tedaj tudi dobri Jugoslovani in državljani, če bomo živi Slovenci, saj bo Jugoslavija močna in bo procvetala najbolj le tedaj, kadar bodo močni in živi vsi njeni členi države, ki jo bitno sestavljajo.

Čakajo nas velike naloge. Ali smo že pomislili, da v teh dneh naš kralj Matjaž ne sivi več v globokem snu.

Šveta vojska duha je to, ki mora slejkoprej vstati med nami, vojska zavednih vojščakov, oboroženih z uma svetlim mečem in z voljo za podrobno narodnoobrambno delo. To je, za kar dramimo. Teža dela je veliko za vsakogar. Najprej pa je treba narodne zavesti in vzgoje v tem narodnem duhu.

Da bi dvignili in oživili kar najbolj našo narodno zavest, zavest odgovornosti do načrtnega narodnoobrambne dela pri nas in tako vzgojili čvrst rod poštvalnih in zavednih narodnjakov, ki bi bil dovolj odporen za nujen življenjski boj za obstanek našega naroda v sedanosti kakor v bodočnosti, je nedvomno želja in skrb nas vseh. Zato je naša posebna naloga, da se natančno okrepimo in osvestimo. Spoznanju in zavesti bo sledilo teženje in hotenje in temu tudi potrebna dejanja.

izseljenstvu zadoštno duhovno zaledje, da bodo lažje vztrajali kljub oviram. S tem vršimo Slovenci kot mali slovenski narod tudi veliko borbo za kulturne pravice malih narodov, hkrati pa smo stebler jugoslovanske države, živ ud vseslovske družine in dika celotnega svetovnega kulturnega organizma, ki ga je zamislil Stvarnik.

»Slovenska straža« se prebujajo k reševanju novih nalog in hoče postaviti med nami trdnih osnov za potrebne zgradbe naše narodne obrambe v sedanosti in tudi za bodočnost. Slednji naš človek se mora do dna svoje duše zavesti, da je sin tega naroda in biti vsak čas pripravljen, zanj vse žrtvovati. Drugi narodi so nas v tem že prekosili, naš položaj pa nas zdaj k temu podrobno narodnoobrambno delu še posebej pri-ganja. O tem je vsaka razlaga odveč.

Oklenimo se je vsi v tem skrajnem trenutku in podimo njeni živi udje! — Priglasiti in podpore se sročejamo v prostorih Prosvetne zveze, Ljubljana, Miklošičeva 7.

»Slovenska straža«.

Ogenj uniči gozde

Lukovica, 25. marca.

V Razborju pri Lukovici je zvečer pred praznikom izbruhnil požar, ki je uničil nad 5 oravov mladega gozda. Ker je bilo med drevmi mnogo suhe trave, se je ogenj širil z vso naglico navzgor po hribu. Ljudje, ki so prihiteli gasiti, so po hudem naporu preprečili, da požar ni zavzel še večje širine. Oškodovana sta zlasti dva gospodarja. Zažgali so baje otroci, ki so tamkaj delali butare.

»Mladinski pevski nastopi so za starše otrok in za široko pevsko javnost vedno velika privlačnost. V nedeljo, dne 3. aprila t. l., ob pol enajsti uri dopoldne bomo imeli priliko slišati v akustični francišanski dvorani pevске uspehe učencev in učenek vseh ljubljanskih meščanskih šol, njih devet po številu. Kakor so pokazali naši uredniki lepe pevске uspehe, tako mislimo, da bodo tudi učenci meščanskih šol izpričali napredek, ki nas bo v polni meri zadovoljil. Na ta pevski nastop naših meščanskih šol opozarjamo ljubljansko občinstvo že danes.

»Poročnik indijske brigade« je izšel!

nemogoče, kakor se vam dozdeva, sem odvrnil. »Ravno da Irci upor tako odkrito pripravljajo, pomirjuje te gospode. Mislim, da ste brali Edgarja Poeja. Ali se spominjate na Dupina in na ukradenko pismo. Kje je bilo tisto pismo? Na povsem vidnem kraju in nihče se ni spomnil, da bi ga tam iskal.«

»Nedvomno imate prav«, je rekel gospod Grütli. »Trebalo je poizkusiti najti pojasnila za te stvari. Toda, če pogledamo vprašanje od druge strani; ali ste že pomislili na veliko usodo te Antimove hčere, ki združuje v sebi vsa stremiljenja in vse naše vsega irskega naroda? Ne poznam grofice Antiope. Ali je vredna te močnejše usode? Ali slutiti sama v sebi vse te misli in pričakovanja irskega naroda? Mi, navadni smrtniki, lahko svobodno razpolagamo s svojimi dnevi. Ali pa ona razume, da ni sama gospodarica svojih dni? ... Da, res, to je zelo nenavaden položaj!«

Lahko si je predstavljal, kako mi je bilo pri sreči, ko je celo zakrknjevanje učenjaka duša ob tem razmišljanju vzvalovila. Še enkrat sem preživel tisti večer iz otroških let, še enkrat sem se spomnil hladnega večera v Savoyi, ko mi je Antiope pri slovesu podarila podobico od birmine, na kateri je bila zapisana Donegalova prerokba.

Nenadno je razgovor v gostilniški sobi prenehal, a se je takoj zopet nadaljeval, toda v angleščini.

V sobo je vstopil mož z rdečim obrazom, pokrit s pokockano čepico. Njegov gumijasti plašč je bil oškropljen z blatom. Mož je silovito prekljunjal.

Požar uničil mlin

Zlato polje, 25. marca.

Požar je upepelil znani Kumerčev mlin v samotni dolinici pod Zlatim poljem blizu Lukovice. V noči na četrtek proti jutru je prebudilo gospodarja silno lajanje domačega psa; čulo se je, da se prasketanje in neka čudna svetloba se je razširila po sobi. Brž je planil s postelje in sklical družino, ki pa iz gorečega poslopja ni mogla otehi nič drugega kakor svoje življenje. Ogenj se je bliskovito razširil na bližnji hlev in svinjak, v katerem je zgorelo nekaj praševcev. Domačin se je posrečilo spraviti odraslo živino iz hleva, na katerem je že gorela streha. Zgorelo pa je tele, vsa kрма, orodje, žito, obleka, vsa oprava in okrog 5000 din gotovine. Nesrečna družina je ob vse svoje imetje. Kumerč je zavarovan za nizko vsoto. Zažgala je nedvomno hudobna roka. Požig je moral biti nalašč preračunan na čas, ko ni bilo nikogar zunaj. Ljudje so zapazili ogenj šele tedaj, ko je bilo že vse uničeno in razdejano.

Danes proračunska razprava v senatu - končana

Belgrad, 26. marca. Na današnji dopoldanski seji senata se bo nadaljevala in zaključila razprava o finančnem zakonu. Od senatorjev bo govoril samo še senator Lujo Vojnović, nato pa bo predsednik senata Želimir Mažuranić odredil končno glasovanje o državnem proračunu za l. 1937/38, ki bo s 1. aprilom stopil v veljavo. Po sprejetju državnega proračuna bo senat še na svoji današnji seji sprejel spremembe in dopolnitve v zakonskem osnutku o zdravstvenih zadrugah, nakar bodo izvoljeni namestniki predsednika in podpredsednikov senata za državni odbor za volitve narodnih poslancev. Seje senata bodo nato za nekaj časa končane.

Šlagerkomedija!
Bomba smeha!

Žena je izginila..!

Paul Kemp, Theo Lingen, Hans Moser, Lucie English, Oskar Sima

Danes premiera! Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri, jutri v nedeljo ob 15., 17., 19. in 21. uri

Jutri v nedeljo ob 10.30 dop. matineja
Lumpaci vagabund
Matinejske cene Din 2.50 do Din 6.50

KINO UNION Tel. 22-21

Občinske volitve v Razkrižju pri Ljutomeru

Za občinske volitve, ki bodo jutri, v nedeljo, pri nas, vlada veliko zanimanje. Zanje se zanimajo celo nekateri čakovski odvetniki, ki se vozijo na Razkrižje pogajat se z nekaterimi tesarji, da bi to novo občino tako stesali, da bo več odpadkov (treščja) kakor pa porabnega.

Kakor se nam zdi, sedijo čakovski odvetniki v praznih pisarnah, pri mrzlih pečeh, sedaj pa jih je, pri lepi priložnosti popadla želja, da bi se še enkrat segreli pri teh toplih odpadkih, da bi se greti tako, kakor so se greti takrat, ko so nas imeli pod kremplji v Savski banovini.

Mi pa povemo tem tesarjem in hujskarjem samo eno: »Pogajati se morejo le s tistimi ljudmi, ki so si občino naredili in ki jo bodo po 27. marcu tudi vodili.« Tesar pa, če hoče imeti delo, naj se ne pogaja z odvetniki, ampak s kmeti, delodajalci.

Postavljeni imamo dve kandidaturi listi. Ena na vladni stranki JRZ, tej načeluje g. Sajnovič Ignac, druga pa gospodarska lista, — Jezenarska krinka, — ki ji načeluje g. Skramlec Stefan, do sedanjí član stare štrigovske uprave, ki si lasti naslov in se sam imenuje »ni uprava«. Ljudska volja pa se hoče enkrat za vselej iznebiti te centralistične štrigovske uprave in si je zato ustvarila novo lastno občino, v kateri bodo vladali poštenjaki, dobri, praktični katoličani katerim ni zaupamo in jim bomo to zaupanje izkazali na dan volitev, 27. marca. Tistim pa, ki se skrivajo pod raznimi drugimi firmami političnih strank, bomo volivci pokazali hrbet in če bo treba, tudi vrata!

Pierre BENOIT: VELIKI JEZ

Roman iz irskih bojov za svobodo

Z glavo kimajoč in vidno vesel je ponovil:

»...bega vsiljivčevega.«

Presenečeno sem ga pogledal.

»To je Donegalova prerokba,« je rekel počasi.

Nisem mogel spraviti besede iz sebe.

Profesor je napačno razumel mojo zmedenost.

»Da, dragi tovariš, čudno je, ampak je res. Po vseh irskih hišah visi na stenah ta Donegalova prerokba. Tako Irci pripravljajo čisto odkrito in Angliji v brk upor, čigar upravičenost in vitiški značaj naj mi ugotovimo. Res, zelo zanimiva dežela.«

Nisem ga poslušal več. Nenadno mi je vstalo v spominu nekaj, kar se je dogodilo pred dvajsetimi leti. Pomislil sem na izredno resnost, s katero mi je Antiope povedala v zdravilišču dan svojega rojstva: 24. april 1881.

Tudi gospod TERENCE mi je pojasnjeval:

»V enem mesecu, približno 20. aprila, bo Irska začela boj z Anglijo.«

Tega dne, na velikonočni ponedeljek, bo ena Antimovih hčera spet izpolnila sedemkrat pet let! To je bila moja mala prijateljica iz Airlea-Bainsa, moje suho dekletce s kostančevinimi lasmi in s prekratnim krikom. Njo je torej zadela strahovita

elava, da bo oprala stoletja staro sramoto in Devorgillin greh. Kako sem bil zdaj ponosen nanjo! Kako srečen sem bil, da sem poslušal skrivnostni glas svojih spominov!

Dr. Grütli je sedel zopet nazaj k ognju.

»Vsekakor je to nekaj čisto posebnega,« je ponovil. Pogledal sem ga.

»Ali niste mojih misli? Ta prerokba je znana po vsej Irski. To je kakor dokaz njihove svobode, napoved irskega Mesije. Otroci se je uče v šoli in profesorji vsega sveta jo razlagajo v svojih predavanjih. Po ukazih te prerokbe bo upor zatrdno izbruhnil v enem mesecu. To tako gotovo kakor pijava mridva tukaj mleko, pomešano z whiskeyjem. In kaj dela med tem Anglija? Spi! V tej prerokbi vidita angleško zunanje ministristvo in politična policija samo preperelo besedilo, ki je tu kvečjemu zaradi tega, da se zanimajo zanj jezikoslovci našega kova. Irski podkralj in njegov glavni tajnik v Dublinu sedita mirno v svojih naslanjajih in delata iz poročil, ki jima jih pošilja nesrečna policija in v katerih napoveduje upor na vseh straneh, papirnate barčice. Res, čisto posebna stvar!«

Zopet sem se pomiril.

»Morda je značilno, vendar ni tako

Govoril je z gostilničarjem, z njegovo ženo, z otroki in nekaterimi gosti po galeki. Dr. Grütli je z vidnim zanimanjem poslušal njihov razgovor. Bil je ves v svojem svetu. Nikdar nisem bolj obžaloval, kakor sedaj, da nisem zares profesor Ferdinand Gérard.

Da ne bi delal slabega vtisa, sem vstal in ogledoval slabe oljnate slike, obešene na stenah. Bile so same podobe velikih irskih mož kakor Sarsfielda, Wolfoneja, Parnella in drugih.

Nenadno sem močno vztrepetal.

»Gromska strela! — Gromska strela!«

Bil je glas doktorja Grütlija. Profesor je šel za mano, si nataknil naočnike in je prav z zadovoljnim nametom opazoval prav tisto stvar, ki je mene tako zelo presenetila.

V preprostem okvirju pod zamazanim steklom je visela okorna oljnata slika. Venice iz deteljice je po sredi delila črta, nad katero je bila harfa. Na levi in desni strani črte je bil tisti napis. Na eni strani v galščini, na drugi strani pa — v moji srečo — v angleščini.

»Gromska strela, gromska strela!« je ponovil doktor.

Z vidnim zadovoljstvom je polglasno bral:

»Na velikonočni ponedeljek v letu 1152, je Devorgilla, hči Antirima in žena Tournaua O. Ruarca zagrešila zločin. Tedaj je izpolnila sedemkrat pet let. Ko bo hči Antimova spet izpolnila na velikonočni ponedeljek sedemkrat pet let, bo oprana Devorgillina krivda. Nebo bo tedaj odmevalo od mogočnih tromb in veliki jez bo priča zmage Finna MacCousla in bega vsiljivčevega.«

Radiestezija išče vodo, skrite zaklade itd. Veda, ki uči, da vse stvari na zemlji izžarevajo svojevrstne žarke

Odkar stoji svet, skušajo ljudje odkriti vedno nove njegove skrivnosti, sanjarijo o vseh mogočih zakladih in načinih, kako priti do njih. Vedno so se našli kakšni posebnosti, katerim se je posrečilo z neznanimi izrednimi zmognostmi dosegati presežne uspehe in si zaslužiti ime čarovnika.

Na temelju nekdanjega čarovništva pa je danes nastala resna znanost radiestezija ali veda o izžarevanju (radiaciji) vseh stvari na zemlji. Te žarke doslej še ni mogoče doznati z nobenim aparatom; odkriti jih morejo, včasih tudi na veliko daljavo, le živa bitja. Življenjska sila po mnenju nekaterih učenjakov ne ostane omejena samo na telo, ampak gre preko njega, žari iz njega, kakor svetloba iz luči, tvori nekako magnetično polje, katero je celo mogoče meriti z radiobimetrom. Ker ni nobenih nasprotnih dokazov, moramo zadržati kar verjeti v to žarenje življenjske sile, ki edino najbolj razlaga telepatrijo (skrivnostno občevanje na daljavo) in spiritalistične medijume.

Ker torej tudi vse druge stvari izžarevajo neke žarke, bi jih moral vsak človek občutiti in odkriti. To izžarevanje sicer nikakor ni neizpodbitno dokazano, vendar se je zgodilo že na tisoče tako neverjetnih odkritij, da je vsaka druga razlaga nezadovoljiva. Pojav je nekaj subjektivnega, nekaj, kar morejo samo posamezniki občutiti in to občutje prenesti v razna kazala, kakor: vsa mogoča nihala, skrivljene palice itd., ki začno nihati ali se vrteti.

Odkrivanje vode

Tudi pri nas se je že zgodilo, da so z radiestezijo našli vodo, kjer bi jih nihče ne pričakoval. Najimovnejši tak iskalec vrelcev pa je neki francoski župnik Lambert, ki je napovedal vodo v skrajno suhem kraju, kamor so jo že stari Rimljani pred 2000 leti napeljavali iz velike daljave in z velikimi stroški po mogočnih vodovodih, ki še danes vzbujajo začudenje.

Duhovnik Lambert je dolgo preiskoval svet na tem kraju samo s svojo palico v obliki črke V in nazadnje izjavil: »V globini 20 metrov je prva vlažna plast, ki pa nima praktične vrednosti. Če kopljete še kakih 20 do 30 metrov, torej v globini med 40 in 50 metri, boste našli na vrelce, ki bo dalj 6 do 10 litrov vode na sekundo.«

Te besede so se vsem zdele tako neverjetne, da ni hotel nihče ponuditi svojega denarja za stroške kopanja. Pač pa je neka družba obljubila župniku povrniti vse stroške, če se njegova napoved uresniči. Župnik je začel kopati s številnimi delavci in vse je bilo natančno tako, kot je napovedal. In danes ima toliko stoletij suhi kraj svojo vodo.

Iskanje mrličev

Neki nemški radiestezist Meyermann je samo na podlagi zelo točnega zemljevida našel truplo svojega prijatelja Palice, ki se je ubil v Bavarskih Alpah. Številni reševalci so ga zaman iskali, on pa je na mizo razgrnil gorski zemljevid, položil nanj ponesrečenec robec in začel iskati: v roki je držal neko posebno nihalo in po njegovem nihanju našel pot, po kateri je prijatelj hodil in točno mesto, kjer se je ubil. Reševalci so šli po označeni poti in res našli na zaznamovanem mestu Palicevo truplo. Stvar se je zdela tako nenavadna, da so Meyermanna obdoličili umora, pa je dokazal.

Najvišja radijska postaja v Evropi

V Franciji imajo že najvišjo cesto v Evropi, sedaj pa grade še najvišjo radijsko postajo samo zato, da zvežejo z ostalim svetom turistično koč v Pirenejih, kjer radi neprestanih plazov ni mogoče postaviti navadne telefonske zveze. Koča je sicer samo 1870 m visoko, oddajna antena pa bo stala na 2596 m visokem vrhu, ker bogata železna ruda povzroča okrog koč preveč motenj.

Najmodernejša naprava v tem zapučenem kotu Francije je tem zanimivejša, ker tod žive še skoraj na pol divji potomci Saracenov, zadnji ostanki nekdanje arabske vlade v Španiji. V tem gorovju imajo tudi železnico, ki pa jo uporabljajo le na posebno željo kakšnega turist, za kar mora doplačati malenkostni znesek 30 frankov.

da je bil ves čas doma in da po onih krajih še nikdar ni hodil.

Radiestezija v zdravilstvu

»Kakor vsi drugi predmeti, tako tudi stanično tkivo človeškega telesa izžareva posebne žarke. Če je torej kako stanično obolelo, so njegovi »žarki« drugačni, kakor oni, ki jih izžareva zdravo »stanično«. Tako modrujejo tisti, ki so začeli uporabljati navadna, preprosta nihala, da doženejo mesto in značaj obolenja. Tudi v tem imajo že čudovite

Tirolski kmetje, ki so jim tudi dali v roke Hitlerjevo zastavo s kljukastim križem

Filmski izraz moderne romantike

Sodba povprečnega, modam podvrženega človeka je, da romantika v modernem življenju nima več mesta, ne pomena. V sedanjosti odloča stvarnost. Na vseh področjih človekovega osebnega in zunanjega življenja. Toda stoletja so dokazala, da se je človek tembolj udajal sanjarim, hrepenel in se opajal nad nemogočim, neresničnim, daljnim, čimbolj so bili časi stvarni in za romantiko neprikladni.

Najzanimivejši dokaz, kakšno mogočno mesto zavzema romantika v življenju današnjega človeka, je film. Ogromno je zanimanje, ki ga je film po vsem svetu deležen. In vendar nam film, razen redkih realističnih izjem, kaže same stare ali moderne pravljice v oblekah in vsebinskih sestavinah tega ali onega stoletja. Tri četrtine vse filmske vsebine tvori romantika, ljudje pa so prepričani, da gledajo stvarnost in so prav zaradi tega zmotnega prepričanja romantični, kakor so bili njihovi očelje in dedje. Zaljubljene filmske storije in drame so romantične po svoji neresničnosti, marsikdaj pa po svoji pretrani stvarnosti.

Spominjamo se filma »Poročnik indijske brigade«, ki ga je vsa kritika tudi pri nas označila za delo, polno vojne in sentimentalne romantike. Kljub temu, da film s svojimi velikimi razsežnimi bojnimi prizori ni bil za vsak okus, sta tempo in dinamika v njem osvojili vsakogar in ga potegnili v cesarstvo domišljije in — romantike. Nihče ni v njem videl kake propagande za vojno, marveč le poveljevanje junaštvu, kakršno se nam zdi danes nemogoče.

Toda ali je tako romantično junaštvo dandanes izključeno? Prav film nam spet dokazuje, da ne. Ameriško filmsko podjetje Warner Brothers je pred kratkim izdelalo film »Podmornica D-1«. V tem delu ni maharadž, ne indijske džungle, ne marmornatih palač, ne pravilnih prizorišč. Pred nami je morje, so mornarji, podmornice, bojne brodoge v akciji, boji in življenje polno tovarištva, katastrofa podmornice.

Namesto vitezov, ki drve v smrt, gledamo kako drhte jeklena telesa orjaških oklopnic, skrivnostne podmornice pa drve v neznanem poslanstvu pod morskovo površino. In na dnu vsega

slučaje ozdravljenja, kakor so jih včasih pri nekaterih boleznih imeli s hipnozo in sugestijo.

Tako je nekdo samo s svojim nihalom ozdravil žensko, ki je bila po mnenju več najboljših zdravnikov neozdravljivo bolna. Z nihalom je dosegel, kaj ji prav za prav je, z nihalom določil zdravila, ki so imela čudovit učinek in z nihalom dognal, da ji zelena barva škoduje. Če se je namreč nad zdravilom nihalo ustavilo, je bilo to znak, da je nevarno.

Vse te pojave je treba natančno proučevati, pa še ni mogoče postaviti določenih navodil za radiestetično delovanje. Zato ima vsak človek drugačne zmognosti, drugačna občutja, drugačno sprejemljivost; to se da naučiti samo z vztrajno vajo in natančnim opazovanjem svojih refleksov.

Mož, ki je očaral neočarljivo

Svetovnoznana, nezavetna in edinstvena igralka Greta Garbo, katere naklonjenost so si zaman skušali že tisoči pridobiti, se je končno resno vnela za glavnega dirigenta Stokowskega.

Leopold Stokowski je bil sicer rojen v Londonu, njegov oče pa je Poljak, ki je priromal iz Poljske v Anglijo in se s svojo flavto dokopal do precej dobrega položaja; bil pa je nesrečen, ker ni mogel uresničiti svojih sanj: postati velik glasbenik. Toda, kar se ni posrečilo njemu, je dosegel njegov sin Leopold.

Ko je imel šele 10 let, je že sijajno uspel pri sprejemnih izpitih v kraljevi glasbeni zavod. Učil se je gosli, klavirja in orgel in s svojo nadarjenostjo vzbujal splošno pozornost.

Cez tri leta je šel nadaljevati svoje študije v Pariz, se čez pet let vrnil, dobil mesto organista v cerkvi Saint James v Londonu in tako zadivil prijatelje glasbe, da je takoj dobil dosti ponudb. Takoj se je odločil za Ameriko, šel v New York, pa se ga ni mogel privaditi. Zato se je kmalu vrnil v Anglijo, se leta 1908 oženil s svojo »edino ljubeznijo«, Olga Samorovo in zopet odšel v Ameriko. Postal je takoj dirigent najboljšega ameriškega orkestra in si zagotovil slavo ter zadovoljstvo umetnika.

Manj srečen je bil kot človek. Leta 1914 je dobil hčerko, iz ljubezni do nje se je Olga odrekla gledališču. Vendar se ni mogel razumeti s svojo ženo, se od nje ločil in živel v pričakovanju velike bodočnosti. Sedaj je star 55 let in kot tak je s svojim zagonetnim obrazom, otroškimi ustnicami in gostimi belimi lasmi o priliki nekega granja v Hollywoodu popolnoma očaral hladno, nedovzetno Greto!

Dunajsko praznovanje

Ko je bivši avstrijski kancler Schuschnigg napovedal ljudsko glasovanje za 13. marca, so Dunajčani zmajevali z glavami in svarili kanclerja pred nesrečno številko 13. On pa je samozavestno odgovoril, da ni praznovanje. In vendar... vsi praznovanci bodo sedaj v svoji prazni veri potrjeni!

Programi Radio Ljubljana

Sobota, 26. marca: 12 Plošča za ploščo hiti v venček veselih stvari — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Plošča za ploščo hiti v venček veselih stvari — 14 Napovedi — 17 Za delopust (igra Radijski orkester) — 17.40 Psihotehnični poskusi v industriji (g. Avgust Kuhar) — 18 Originalna švicarska godba (bratje Malenšek) — 18.40 Pogovori s poslušalci — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Negot kot potopisec (Trifun Čukelj) — 19.50 Pregled sporeda — 20 O zunanji politiki (g. uradni dr. Alojzij Kuhar) — 20.30 »Strela udri iz višine izdajalca domovine!« (Cvetkovič iz Mariborčevke) — 21.45 »Juri!« (Trst, 1869). Za pisanje večer priredil Niko Kurel. Izvajajo člani rad. igr. druž. »Modelujejo Jožek in Ježek ter Cimermanov šramel, vdele nekaj plošč — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Vesel konec tedna (Radijski orkester).

Drugi programi

Sobota, 26. marca: Beograd: 20 Operetna glasba, 31 Nar. pesmi, 22 Plesna gl. — Zagreb: 20 Operetna glasba, 31 Nar. pesmi, 22 Plesna gl. — Ljubljana: 19.10 O filmu, 19.25 Leharjeva opereta »Kjer poje škrijanec«, 21.40 Debussyjeve skladbe, 22.20 Plesna gl. — Budimpešta: 21.45 Ork. konc., 23.05 Plesna gl. — Ork. konc. — Rim-Bari: 21.45 — 22.15 — 23.05 — 24 Ork. konc. — Rim-Bari: 21.45 — 22.15 — 23.05 — 24 Ork. konc. — Varšava: 22.15 Mornariški ork. — Hamburg: 20.10 Ork. in solistični koncert.

»E, Zofka, zunaj te čaka tvoj zaročenec!«
»Kako pa veste, da je to moj zaročenec?«
»Saj vidim, ko kadi mojo cigaro!«

Uničene nade cesarice Zite

Bivša cesarica Zita je s solzami v očeh poslušala po radiu v svojem belgijskem gradu dogodke iz Avstrije. Do zadnjega je upala, da bo njen sin Oton prišel na prestol svojega očeta, zato ga je hotela oženiti z italijanskim kraljevo hčerko in se trdno zanašala na Mussolinijevo pomoč. V svojem razočaranju je zelo trpka proti Češki, ki se je najbolj upirala vzpostavitvi Habsburžanov. — Zadnji dan pred zasedbo Avstrije je dala sredi noči brati slovesno sv. mašo v grajski kapelici za srečen izid ali vsaj rešitev svoje hčere princeze Adelajde, ki študira na Dunaju.

Gora se premika proti Los Angelesu

Komaj je Kalifornija prestala eno nezgodo, povodenj, ki je poplavlja kakih 10.000 kv. km zemlje, zahtevala okoli 200 človeških žrtev in naredila ogromno škodo z odnašanjem in podiranjem hiš in drugih zgradb, je začela pretiti nova nevarnost. Vode so namreč toliko spodjedle in izpodkopale neko goro, ki je že pred nekaj meseci začela polzati proti mestu Los Angelesu, pa se je potem ustavila. Sedaj pa se je začela zopet pomikati proti mestu, ruši ceste in hiše, tako da je vse prebivalstvo v velikem strahu.

ROBERT LORD

42

POD ČRNO KRINKO

Ko je Jerry Mendor omenil Cliffa, je postala Ofelija vedno bolj resna. Peter se je nekam nenaravno sklonil in za čas prenehal mučiti klavirski zaboj. Pearl je bila že precej razgreta od whiskyja, toda ko je opazila, da ji je Ofelija namignila s škiljastim očesom, je postala bolj nevsiljiva.

»No, če je tako, vas moram zapustiti, dragi prijatelj,« je dejala in vstala ter odšla spet na svoje mesto poleg klavirja. Jerry Mendor ni opazil, da je ta njegov delavec Cliff Summers velika osebnost v nekih družbah.

Ljudje so prihajali in odhajali. Nazadnje se je okoli pol desetih pokazal pri vratih tudi Cliff. Takoj je stopil k Ofeliji, jo pozdravil, zamahnil z roko Petru, se nasmehnil Pearl, ki je sanjarija v kotu in šele nato opazil tudi Jerrya. Pohitel je k njemu, mu stisnil roko in sedel poleg njega.

»Oprostite, če ste morali malo čakati. Imel sem mnogo opravka.«

»O, nič zato, tu je čisto prijetno.«

Cliffov glas je naenkrat postal tišji. Sklonil se je k Jerryu in mu zašepetal na uho:

»Ste se držali vseh navodil? Vas kdo spremlja?«

»Kakor vidite,« je odvrnil brž Jerry, kakor da ni pričakoval drugačnega vprašanja.

»Lahko greva.«

Cliff je vstal, hitro stopil k Ofeliji in ji pošepnil:

»Ofelija, mene ni bilo nocoj tu, da veš... Tudi tega človeka ni bilo, zapomni si. To povej tudi Petru in Pearl, ko bova odšla.«

»Gresta daleč?« je vprašala Ofelija in se zlobno pošalila. »Jezik za zobe...« Cliffove oči so se hudo zablistale.

Jerry je plačal limonado in whisky ter odšel s Cliffom iz bara.

»Zbogom, gospoda, pa kmalu spet kaj pridite,« je pozdrav-

ljala Ofelija.

Peter se je samo smehljaj, kakor človek, ki bi se še kmalu smejati ne smel več, kakor bi se mu hotelo. Roke so se mu tresle. To je bilo vselej, kadar se je v njegovi bližini pokazal Cliff. Njegove roke so bile dragocen »tlakomer za zločince«. In če bi bil Peter v policijski službi, prav gotovo bi z rokami lahko ugotavljal, kdo je zločinec in kdo ni, kajti bile so vselej silno nemirne, kadar se je pojavil sumljiv in nevaren človek v bližini.

Ko sta ona dva odšla skozi škripava vrata, se je zadržala Ofelija na Petra:

»Hej, strašilo, kaj pa si se tako sklonil ko kup nesreče. Zaigraj koračnico!«

»Banditi!« je udarila Pearl po mizi. »Peterček, zaigraj posmrtno koračnico. Kogar Cliff vodi pod roko, je že z eno nogo na drugem svetu. Banda!« je kričala ter pljunila vstran.

»Peearl!« Samo to besedo je zavpila Ofelija in to tako silovito, da se je Pearl kar sesedla na stol. Ko se je umirila, se je spet ljubeznivo nasmehnila:

»O. K., Ofelija. Slabost me je obšla...«

Iz klavirske škatle so skakali skregani glasovi, ki so vzdignili toliko hrupa, da so prevpili brnenje avtomobilskega motorja pred vrati in prestrašeni moški krik.

Ko se je ravnatelj Hendon-Worksa spet zavedel, je opazil, da sedi v velikem črnem avtomobilu stisnjen med dva človeka v črnih krinkah. Spoznal je Cliffa Summersa, ki je vozil avtomobil. Nato je takoj ugotovil, da je hladni dotik na njegovih sencih dotik cevi samokresa, ki je bil prislonežen ob njegovo glavo.

Samokres je držal človek, oblečen v črno krinko. Avtomobil je hitel iz mesta po pusti cesti brez luči. Jerry je imel zvezane roke. Še je čutil v glavi vso težo udarca, ki ga je dobil, ko se je sklonil, da bi stopil v Cliffov avtomobil pred baro »Ofelija«. Počasi se mu je vračala zavest. Ljudje v črnih krinkah so molčali. Cliff je vozil z veliko hitrostjo. Ravnatelju Jerryju Mendorju je postalo že nekoliko neprijetno.

Poskušal se je nekoliko obrniti, ali samokresna cev se je vselej še tesneje pritisnila na njegovo senco.

»Mir!« je zarenčala črna senca na desnici.

»Toda, ljudje božji, to je vendar pomota!«